

Beskatning av havbruk

Publisert: 01.02.2021 kl 20:40

Oppdatert: 18.02.2022 kl 10:14

Havbruksselskaper i Norge er underlagt alminnelig selskapsskatt som for tiden er på 22 %. I tillegg er slike oppdrettsselskaper underlagt enkelte avgifter og kommunal eiendomsskatt. Blant annet er det innført en produksjonsavgift som trådte i kraft 1. januar 2021. For 2021 var produksjonsavgiften 0,40 kr. pr. kg produsert laks, ørret og regnbueørret. For 2022 er den økt til 0,405 kr. pr. kg.

[Selskapsskatt](#) [Produksjonsavgift](#) [Kommunal eiendomsskatt](#) [Markedsavgift og forskningsavgift ved eksport av fisk og fiskep](#)

Selskapsskatt

Skattegrunnlaget for selskapsskatten bestemmes hovedsakelig i samsvar med de ordinære skatteprinsippene som også gjelder for andre selskaper. Det er imidlertid visse unntak som f.eks. at økning (vekst) i biomassen i løpet av inntektsåret ikke behandles som skattepliktig inntekt. I tillegg kan kostprisen for ervervet fisk eller andre akvatiske organismer som er innkjøpt i året, fradragsføres direkte, alternativt kan selskapet velge å aktivere kjøpesummen og fradragsføre etter hvert som fisken selges. Valget kan gjøres for hvert enkelt kjøp.

Særlig om avskrivninger

Akvakulturtillatelse er vanligvis de mest verdifulle eiendelene til oppdrettsselskaper. De fleste konsesjoner for akvakultur er såkalte kommersielle konsesjoner, som gis på ubestemt tid og er derfor generelt ikke avskrivbare for skattemessige formål. Gevinst som oppstår ved overføring av konsesjoner for akvakultur gjennom salg av eiendeler, anses som skattepliktig inntekt. Kostprisen for konsesjoner er fradragsberettiget ved beregning av gevinst (tap).

Det er i skatteforvaltningspraksis, slik den kommer til uttrykk i Skatte-ABC, gitt særskilt rettledning for saldoallokeringen av en del av de vesentligste driftsmidlene som inngår i fiskeoppdrett. Blant annet skal oppdrettsmerder som består av flytende innhegninger avskrives i saldogruppe d, mens større flytende konstruksjoner beregnet på mobilitet, hvor merdene er integrert i et system med gangveier mellom merdene, avskrives i saldogruppe e.

Samdrift og samlokalisering

Skattedirektoratet publiserte en prinsipputtalelse 04.04.2019 om «Deltakerfastsetting ved samdrift og samlokalisering i havbruksnæringen». Skatteetatens utgangspunkt er at de særskilte samarbeidsformene i havbruksnæringen, samdrift og samlokalisering, kan medføre at samarbeidspartnerne skatterettslig anses å utøve næringsvirksomhet for felles regning og risiko, og derigjennom er å anse som deltakere i selskap med deltakerfastsetting (f.eks. ansvarlig selskap eller indre selskap). Skattedirektoratet peker på at dette særlig vil ha betydning for deltakernes oppgaveplikt og skatteplikt ved utdelinger (treprosentregelen). Prinsipputtalelsen ble fulgt opp med en generell veiledning til aktørene i havbruksnæringen i mai 2019 som inneholder blant annet enkelte utdypende kommentarer i forhold til prinsipputtalelsen.

Skatteetatens uttalelser innebærer etter vårt syn ikke automatisk at alle avtaler om samdrift eller samlokalisering skal vurderes på samme måte slik at samdrift alltid innebærer at det for skattemessige formål anses å eksistere et selskap med deltakerfastsetting, og at samlokalisering aldri gjør det. Det er da også presisert i uttalelsene at en konkret vurdering må foretas, se f.eks. BFU 14/2020 hvor en samdrift ikke ble ansett å utgjøre et selskap med deltakerfastsetting.

Produksjonsavgift

Det er med virkning fra 1. januar 2021 innført en produksjonsavgift som for 2021 var 0,40 kr. pr. kg produsert laks, ørret og regnbueørret. For 2022 er avgiften økt til 0,405 kr. pr. kg.

Produksjonsavgiften omfatter fisk fra oppdrett. Den pålegges innehavere av tillatelser etter akvakulturloven, og vil gjelde oppdrettere med anlegg i norsk territorialfarvann. Hensikten er at en produksjonsavgift i kombinasjon med fremtidige inntekter fra salg av økt produksjonskapasitet til fastpris og på auksjon, skal gi både næringen og kommunesektoren forutsigbarhet og gode rammebetingelser.

Avgiften er regulert i Stortingsvedtaket om særavgifter for budsjettåret 2022. Avgiften skal første gang innbetales i 2022. Detaljerte regler er gitt blant annet i særavgiftsforskriften.

Det framkommer av Skatte-ABC at avgiften anses som en fradragsberettiget kostnad i virksomheten, jf. sktl. § 6-1.

Det eksisterer ikke spesielle fritak fra avgiften, utover fritak som følger av Norges folkerettslige forpliktelser, samt fritak for fisk som leveres vederlagsfritt til mottaker for utdeling på veldedig grunnlag.

Virksomheter med tillatelser etter akvakulturloven må registrere seg som avgiftspliktige for avgiften hos Skatteetaten. Registreringsplikten vil bli knyttet til virksomhetenes registrering i Akvakulturregisteret.

Særavgiftssystemet er basert på egenfastsetting, dvs. at den avgiftspliktige selv må kvalitetssikre avgiftsgrunnlaget og innbetale skyldig avgift. Fristen for innlevering av skattemelding for produksjonsavgift for 2021 var 18. januar 2022. Den samme fristen gjelder for innbetaling av avgiften for 2021. Fra og med 1. januar 2022 er skatleggingsperioden for avgift på produksjon av fisk kvartalsvis. Skattemelding for særavgiften skal leveres innen en måned og 18 dager etter utløpet av den skatleggingsperioden fisken er slaktet. Den samme fristen gjelder for innbetaling av avgiften.

Produksjonsavgiften er begrenset til å gjelde fisk som er oppdrettet i territorialfarvannet, dvs. innenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjen. Offshore havbruk er dermed ikke omfattet av avgiftsplikten. Det vil senere kunne bli vurdert å utvide det geografiske området for avgiften.

Avgiften beregnes ut fra antall kilo produsert fisk, med 0,405 kr. pr. kg sløyd fisk, det vil si bløgget fisk uten innvoller og med hode. Ved omregning fra fisk i annen tilstand enn sløyd, skal det benyttes relevant omregningsfaktor som kan finnes i vedlegg til forskrift 20. mai 2009 nr. 534 om omregningsfaktorer fra produktvekt til rund vekt.

Produksjonsavgiften skal betales når fisken er ferdig slaktet. Dette gjelder uavhengig av om fisken slaktes på eget eller eksternt slakteri, herunder om slakteriet befinner seg i Norge eller i et annet land. Fisk slaktet på flytende slakteri er også omfattet. Det avgjørende vil være om fisken er produsert i Norge av en avgiftspliktig virksomhet med akvakulturtillatelse

Kommunal eiendomsskatt

I tillegg til selskapsinntektsskatt, kan havbruksnæringen være underlagt kommunal eiendomsskatt (eiendomsskatt). Kommuner kan også bestemme seg for å ilegge eiendomsskatt på flytende produksjonsinstallasjoner. Eiendomsskattesatsen kan variere mellom 0,2% og 0,7% av eiendomsskattegrunnlaget. Skattegrunnlaget skal være lik virkelig markedsverdi på de fysiske anleggene. Verdien av oppdrettsfisken er ikke inkludert i avgiftsgrunnlaget. Eiendomsskatt behandles som en fradragsberettiget kostnad i alminnelig inntekt.

Markedsavgift og forskningsavgift ved eksport av fisk og fiskeprodukter

Eksport er underlagt en markedsavgift og en forskningsavgift, som beregnes som en prosentandel av FOB-verdien til de eksporterte produktene. Gebyret varierer avhengig av artstype og produktkategori og varierer fra 0,3% til 1,05% av FOB-verdien. For laks og ørret er den samlede avgiften 0,6% (0,3% markedsavgift og 0,3% forskningsavgift).

Om KPMG

Hold deg oppdatert

